Scenario’s Fochteloërveen

Om tot een toekomstbestendige inrichting van de Weg door het Fochteloërveen te komen, is gewerkt met vijf mogelijke scenario’s. Deze scenario’s zijn ontwikkeld in samenwerking met een brede participatiegroep en vormen een breed palet van opties: van volledige openstelling voor verkeer tot een rustige, natuurgerichte inrichting met aanvullende recreatieve voorzieningen. Elk scenario heeft eigen effecten op natuur, hydrologie, verkeer en bezoekersbeleving. Hieronder worden de vijf scenario’s toegelicht, inclusief hun belangrijkste kenmerken en implicaties voor het gebied.

Scenario 0+

In de participatiegroep is door enkele deelnemers de wens uitgesproken om de Weg door het Fochteloërveen weer open te stellen voor doorgaand verkeer; terug naar de situatie vóór de afsluiting. Daarbij werd wel rekening gehouden met het beperken van verstoring van natuur, bijvoorbeeld door tijdelijke afsluiting tijdens de paddentrek of het toepassen van verkeersremmende maatregelen. Een volledige terugkeer naar de oude situatie is echter niet mogelijk, omdat Natuurmonumenten de waterpeilen gaat verhogen om te voldoen aan de Natura 2000-doelen voor hoogveenherstel. Bij de huidige hoogte zou de weg daardoor onder water komen te staan.

Om toch tegemoet te komen aan deze wens is scenario 0+ uitgewerkt. In dit scenario wordt de weg opnieuw opengesteld voor doorgaand verkeer en tegelijkertijd opgehoogd als onderdeel van de hydrologische optimalisatie. Het wegdek wordt volledig verhard zodat alle verkeersgebruikers dezelfde rijbaan kunnen gebruiken. Boven op de noodzakelijke hydrologische ophoging wordt de weg nog eens 60 centimeter extra verhoogd om aan de drooglegginsgeisen te voldoen. Om te zorgen dat auto's elkaar veilig kunnen passeren worden de weg en het talud verbreed. Daarnaast worden faunaschermen geplaatst om verstoring van dieren te beperken en zorgen enkele duikers voor waterafvoer en -regulering. De recreatieve voorzieningen blijven ongewijzigd en de bestaande parkeerplaatsen blijven in gebruik.

Scenario 1

Ook in scenario 1 wordt de Weg door het Fochteloërveen opgehoogd in het kader van hydrologisch herstel, net zoals in scenario 0+. Het belangrijkste verschil is dat het huidige afgesloten traject afgesloten blijft voor doorgaand gemotoriseerd verkeer. Alleen vergunninghouders, beheervoertuigen en hulpdiensten mogen hier nog rijden. Op het deel van de weg waar gemotoriseerd verkeer wél is toegestaan, wordt de weg, net als in scenario 0+, met 60 centimeter extra verhoogd en wordt het talud verbreed om passeren mogelijk te houden.

Zoals ook in scenario 0+ wordt het volledige wegdek verhard zodat alle verkeersgebruikers één gezamenlijke rijbaan delen. Langs het deel wat nog wel open is voor gemotoriseerd verkeer komen faunaschermen om de lokale fauna te beschermen. Voor waterregulatie worden enkele duikers aangelegd. De recreatieve voorzieningen en bestaande parkeerplaatsen blijven gelijk aan de huidige situatie.

Toegang voor ontheffingshouders

Talud verbreding

Scenario 2

Wederom wordt in scenario 2 de weg opgehoogd, net zoals in scenario 0+ en 1, als onderdeel van de hydrologische optimalisatie. De afsluiting voor gemotoriseerd verkeer wordt echter verder uitgebreid, waardoor doorgaand verkeer op de gehele weg niet meer mogelijk is. Toegang blijft wel bestaan voor vergunninghouders, beheervoertuigen en hulpdiensten.

Het wegdek wordt opnieuw volledig verhard, zoals in de eerdere scenario's, maar in tegenstelling tot scenario 0+ en 1 worden hier géén faunaschermen geplaatst omdat het gemotoriseerde gebruik zeer beperkt blijft. Voor waterafvoer komen er enkele duikers. Doordat de afsluiting aan beide zijden wordt verlengd, worden de huidige parkeerplaatsen onbereikbaar. Daarom worden nieuwe parkeerplaatsen aan de noord- en zuidzijde van het gebied gerealiseerd. De recreatieve voorzieningen blijven verder zoals ze nu zijn.

Scenario 3

Scenario 3 sluit qua verkeerssituatie aan op scenario 2: de weg wordt opgehoogd en doorgaand gemotoriseerd verkeer is op de gehele weg niet langer mogelijk. De afsluitingen worden aan beide zijden verlengd en alleen vergunninghouders, beheerders en hulpdiensten krijgen toegang.

Net zoals in scenario 2 worden geen faunaschermen geplaatst door het zeer beperkte gemotoriseerde gebruik. Waar scenario 3 zich onderscheidt, is de variatie aan mogelijke recreatieve voorzieningen. De toegankelijkheid voor mindervaliden krijgt hierbij in alle ontwerpkeuzes nadrukkelijk aandacht. Er kan gekozen worden voor een gescheiden inrichting met een fietspad en een wandelpad. Dit wandelpad kan dan ook gebruikt worden voor beheervoertuigen en hulpdiensten. Daarnaast kunnen vlonders worden aangelegd om bezoekers een beleving boven het veen te bieden, en zijn verschillende soorten verharding mogelijk, bijvoorbeeld een schelpenpad voor fietsers en een meer natuurlijk pad voor wandelaars. Ook is het mogelijk om een deel van de route op palen te zetten, zodat bezoekers letterlijk over het veen kunnen lopen.

Dit scenario besteedt bovendien extra aandacht aan cultuurhistorie door informatiebordjes langs de route te plaatsen. De twee bestaande parkeerplaatsen worden verplaatst naar de randen van het gebied en iets uitgebreid. Deze nieuwe entreeplekken krijgen extra voorzieningen, zoals toiletten, een waterpunt en mogelijk een koffiekar. Vanuit deze plekken starten korte en lange wandelroutes, met nadruk op toegankelijkheid. Ten opzichte van de huidige situatie betekent dit een duidelijke uitbreiding van recreatieve voorzieningen.

Entreeplek met functies: parkeren, recreatie, horeca, toilet, informatievoorziening

Cultuurhistorische verhalen

Toegang voor ontheffingshouders

Weg op palen

Vlonders voor veenbeleving

Zandpad en fietspad

Meer fiets- en wandel-routes. Korte ommetjes met veenbeleving

Scenario 4

Scenario 4 is qua recreatie het meest uitgebreide scenario. Net als in scenario 2 en 3 wordt de weg volledig afgesloten voor doorgaand gemotoriseerd verkeer, met toegang alleen voor vergunninghouders, beheerders en hulpdiensten. De mogelijke inrichtingsvarianten van de weg lijken sterk op de opties in scenario 3, zoals gescheiden paden, vlonders, verschillende typen verharding en aandacht voor cultuurhistorische informatie.

Het onderscheid zit in de toevoeging van omvangrijkere recreatieve voorzieningen. Zo kunnen er extra attractieve elementen komen zoals een uitkijktoren, een bezoekerscentrum en uitgebreidere horecavoorzieningen bij de entreeplekken. Daarnaast wordt gedacht aan een emissieloos treintje dat door het gebied rijdt en mogelijk verbinding maakt met de recreatieve zones Appelscha en Veenhuizen. Hierdoor biedt scenario 4, vergeleken met de huidige situatie, de meest omvangrijke uitbreiding van recreatieve voorzieningen.

Toegang voor ontheffingshouders

Grote entreeplek met functies: grote parkeerplaats, recreatie, horeca, toilet, info

Vlonders voor veenbeleving

Diverse fiets- en wandelroutes

Weg op palen

Diverse attracties zoals uitkijktoren en Veenexpress (emissieloos)